

USTAVA

TOKRAT objavljamo povzetke razprav in zapisnikov, ki smo jih prejeli po izidu prejšnje številke. Zaradi pomanjkanja prostora so ti resnično kratki, omejili smo se samo na tiste pripombe in predloge, ki se niso pojavili že v pregledu v 99. številki. Izpustili smo tudi vse zapisnike iz delovnih organizacij, kjer konkretnih pripomb in predlogov ni bilo.

KK SZDL LJUBLJANA-ŠENTVID

Predavatelji: inž. Andrej Marinc, Anka Tomišek, Milan Baškovič

Razprava, ki se je je udeležilo 160 občanov, je bila zanimiva, udeležence pa so najbolj zanimala poglavja o osebni in kolektivni odgovornosti, solidarnosti, delegatskem sistemu, bančništvu itd. Spregovorili so še o vprašanju narodnostnih manjšin, slišali pa smo tudi nekaj konkretnih pripomb in predlogov: precizneje je treba opredeliti samoupravno in družbeno kontrolo; prispevki delovnih organizacij krajevnim skupnostim naj bi se zbirali v posebnem skladu, ki bi ga upravljala zbor krajevnih skupnosti, saj sicer manjše KS, ki nimajo dohodka, ne bodo dobile sredstev, itd.

KK SZDL VIŽMARJE-BROD

Predavatelj: Miro Goslar

Nekaterim udeležencem ni bilo jasno, zakaj ne bi smeli biti v delegacijah tudi vodilni delavci, saj so vendar pred zakonom vsi enaki. Predlagali so tudi, naj bi študentom in vojakom priznali del pravic iz delovnega razmerja oziroma pokojninskega zavarovanja. Zbora se je udeležilo 55 ljudi.

KK SZDL VODICE

Predavatelja: Maja Lenič, inž. Ivan Kukovec

V drugem poskusu je razprava uspela, zbralo se je 60 občanov. Poudarili so, da je v ustavi treba opredeliti načine financiranja krajevnih skupnosti, ki nimajo lastnih sredstev, zavzeli pa so se tudi za tak zemljiški maksimum, ki bi dovoljeval toliko zemlje, kolikor je lahko kmet ali zadruga obdelata.

KS TRNOVEC-TOPOL

Predavatelj: Bojan Štular

Dosledno je treba izenačiti vse pravice in dolžnosti delovnih kmetov s pravicami ostalih delovnih ljudi, so menili udeleženci tega zbora. Zajamčiti je treba tudi vpliv lastnikov gozdnih površin na gospodarjenje z gozdovi ter omogočiti kmetu, da kot ostali delovni ljudje lahko najema potrošniška in dolgoročna posojila... Družba naj zagotovi zajamčene cene kmetijskih pridelkov ter odkup viškov, so še menili udeleženci razprave.

KK SZDL GAMELJNE-RAŠICA

Predavatelji: Anton Kreč, Boris Lasič, Peter Kravos

Predvsem, so ugotovili občani, je tekst obeh osnutkov pretežak in za mnoge nerazumljiv. Kar pa zadeva poudarjanje pravic občanov pri odločanju — premalo so ob tem opredeljene dolžnosti. Kako doseči večjo angažiranost ljudi, ko pa se vsak otepa funkcij in odgovornosti, so se spraševali zborujoči.

KK SZDL

»KOMANDANTA STANETA«

Predavatelji: Marko Mrak, Ljubo Štravs, Kristina Zupančič

Udeleženci so se pogovorili o nekaterih terminoloških pomanjkljivostih besedil, saj se jim zdi, da so nekateri izrazi podobni in včasih neprecizni. Menili so tudi, da je treba podrobneje opredeliti »manevrski prostor« delavske kontrole in po možnosti poenotiti pokojninski in zavarovalni sistem, saj so sedaj prizadeti občani, ki so se upokojili v drugih republikah, živijo pa v Sloveniji.

KK SZDL ZGORNJA ŠIŠKA

Predavatelja: Miran Goslar, Jože Maček

Osnutek ustave premalo opredeljuje reševanje problematike socialnega razlikovanja, je menil eden od govornikov, drugi je zopet povedal, da bi bilo treba pristojnosti KS kon-

kretnije zapisati in pa organizirati delegatski sistem tako, da bo učinkovitejši in cenejši od sedanjega... Tudi o odgovornosti so spregovorili, o načrtovanju ter o družbeni lastnini.

OSNOVNA ŠOLA STANETA KOSCA — ŠMARTNO

Predavatelj: Majda Lenič

V ustavi naj bi dodali določilo o brezplačnem osnovnem šolanju, so menili šolniki. Paziti bi bilo treba na sestavo delegacij, da ne bi zašli na stare tirnice, omogočiti bi bilo treba prost vpis na visoke šole — samo sposobnosti naj selekcionirajo študente, so poudarili.

PODJETJE »UNITAS«

Predavatelj: Štefan Horvat

Z ustavo je treba opredeliti način izkoriščanja našega naravnega bogastva, so menili udeleženci, to je družbena lastnina. Surovine na primer izvažamo, čeprav jih domača industrija potrebuje. Preprečiti je treba monopolni položaj podjetij, ki se ukvarjajo s pridobivanjem (in žal tudi izvozom) surovin.

DRUŠTVO INVALIDOV LJUBLJANA-ŠIŠKA

Prva in glavna pripomba v prispevku tega društva je v zvezi z ugotovitvijo, da so invalidi odrinjeni od odločanja, kajti člani drugih društev so »aktivni delavci in imajo kot taki več pravic.« Podrobno so spregovorili o členih, ki govore o sestavi delegacij, sistemu invalidsko-pokojninskega zavarovanja, varstvu mladoletnikov — otrok invalidov. Ustava bi morala zagotoviti, da bi iz našega življenja izginil pojem socialne pomoči, so menili. Zadnji odstavek 196. člena pravi: »Kdor noče delati, čeprav je zmožen za delo, ne uživa pravic in varstva, ki jih ima človek na podlagi dela«. Toda dobil bo svojo polno veljavo šele tedaj, ko ga bo dejansko mogoče razlagati tudi v nasprotnem pomenu: kdor hoče delati, pa ni zmožen za delo, uživa pravice in varstvo, kakršne ima človek na podlagi dela!

MUZEJ LJUDSKE REVOLUCIJE SLOVENIJE

Na sestanku delovne skupnosti so udeleženci podali nekaj konkretnih pripomb v zvezi z določili, ki govore o izobraževanju, vzgoji, razvoju raziskovalnih dejavnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ipd.

ISKRA — TOZD FERITI

Predavatelj: Aleksandra Gorup

Zborujoči so menili, da bi bilo treba oprostiti plačila prispevka za nerazvita področja tiste delovne organizacije, ki so same v slabem gospodarskem položaju, zanimalo pa jih je tudi, kako bodo TOZD kontrolirali porabo dohodka.

ZAVOD ZA RAZISKAVO MATERIALA IN KONSTRUKCIJ TER POIZKUSNI OBRAT OPEKARNA GAMELJNE

Predavatelj: Fedor Tomišek

V razpravi, v kateri je sodelovalo 5 razpravljalcev (od 210 navzočih), so ugotovili, da je v ustavi še precej nejasnih in nedefiniranih stališč, nejasnosti pa so tudi o opredelitvi delegatskega sistema. Zaradi te vsesplošne nejasnosti na zboru tudi niso evidentirali kandidatov, to bodo storili, ko bodo dobili jasnejše smernice...

To si velja zapomniti

Po končani gradnji investicijskega objekta je izvajalec dolžan v skladu s pogoji v lokacijskem in gradbenem dovoljenju vzpostaviti zemljišče v urejeno stanje, zlasti pa odstraniti provizorije in odvečni material ter poravnati in ozelezniti zemljišče in ga na drug primeren način zavarovati pred odplavljanjem.

Zelene površine, ki ob izdaji uporabnega dovoljenja za investicijski objekt niso urejene, mora investitor urediti v roku, ki je določen v uporabnem dovoljenju in ki ne sme biti daljši od enega leta...

(Iz osnutka odloka o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v Ljubljani).